

Bolagsstyrningsrapport

Apoteket AB är ett publikt aktiebolag med säte i Solna. Svenska staten äger samtliga aktier i Apoteket.

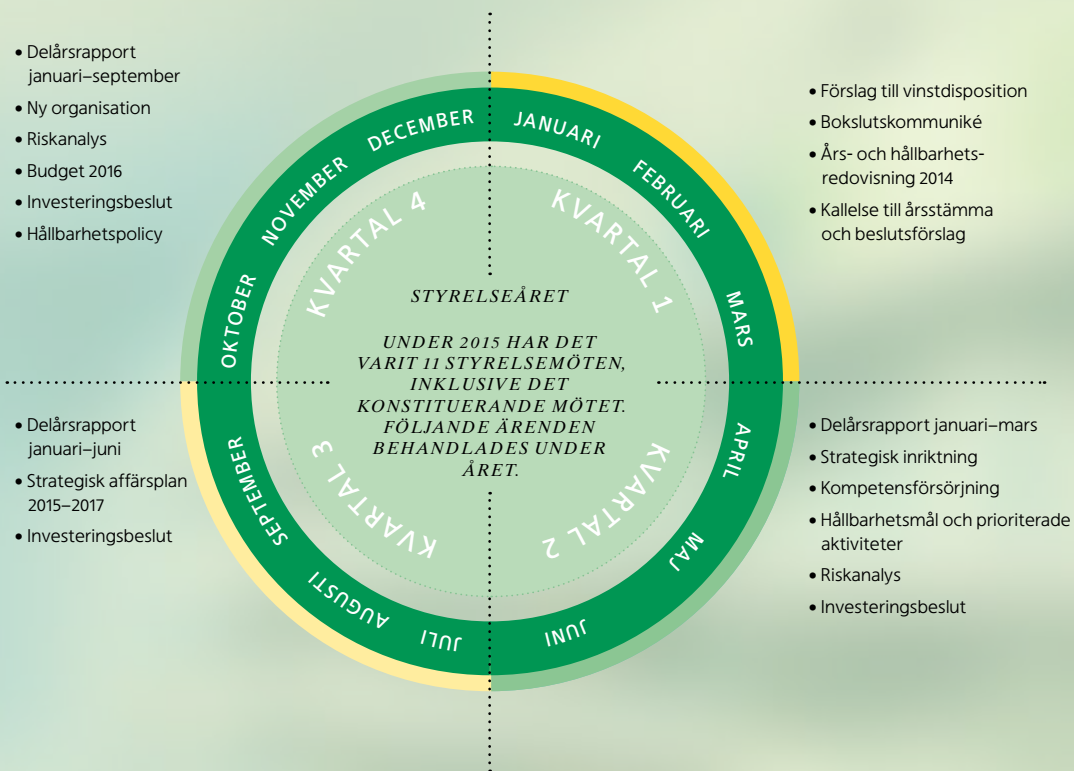

1) Investeringsledningen avvecklades per den 1 september 2015 och ersattes av hela företagsledningen.

Ägaren utövar sitt inflytande över bolaget vid årsstämman genom att bland annat fastställa resultat- och balansräkning, besluta om ansvarsfrihet för styrelsen, utdelning till ägaren, arvode till styrelse och revisorer samt riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Årsstämman utser även styrelsen, styrelsens ordförande och revisor samt fastställer arvoden till dessa. Styrelsen ansvarar för övergripande organisationsfrågor och den strategiska inriktningen av Apoteket samt utser verkställande direktör som ansvarar för den löpande förvaltningen inom de ramar som styrelsen fastställt. Verkställande direktören utser medlemmarna i företagsledningen.

ÄGAREN

Ägandet utövas i praktiken av Näringsdepartementet genom enheten för statlig bolagsförvaltning. Statens ägarpolicy ligger till grund för styrning av Apoteket tillsammans med bolagsordning, ekonomiska mål och ägaranvisningar. Ägarpolicyen omfattar särskilda riktlinjer för extern ekonomisk rapportering och för anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Ägaren ställer krav på Apoteket att agera föredömligt inom området hållbart företagande vilket innefattar områdena mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö, antikorrupktion, affärsetik, jämställdhet och mångfald. Apoteket ska även tillämpa Svensk kod för bolagsstyrning, Koden. Avsteg från Koden redovisas i avvikelselatabellen på sidan 43. Avstämning under året mellan ägaren och bolaget samordnas från bolagets sida av ordföranden. Även verkställande direktören deltar vid dessa möten.

BOLAGSSTÄMMA

Vid årsstämman den 13 april 2015 omvaldes Christian W Jansson (ordförande), Gert Karnberger, Kristina Schauman, Maria Curman och Leif Ljungqvist. Sussi Kwart valdes in i Apotekets styrelse. Elisabeth Wenzlaff lämnade styrelsen. KPMG AB valdes till revisor med Ingrid Hornberg Román som huvudansvarig revisor. Stämman beslöt att dela ut 158 miljoner kronor till ägaren.

Nya ägaranvisningar beslutades som innebar att Apotekets uppdrag att behålla befintliga apoteksombud förlängdes till och med den 30 juni 2016. Årsstämman var öppen för allmänheten som gavs möjlighet att ställa frågor i anslutning till stämman. Endast ett fåtal personer närvarade och ingen riksdagsledamot, som enligt bolagsordningen har rätt att närvara vid stämman.

REVISORER

Revisorer utses på årsstämman med uppgift att granska bolagets finansiella rapportering samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av bolaget. Revisorernas oberoende ställning säkerställs av lagstiftning samt interna och externa yrkesetiska regler.

STYRELSEN

Nomineringsprocessen för styrelseledamöter koordineras av ägaren. Kompetensbehovet analyseras utifrån bolagets verksamhet, situation och utmaningar samt styrelsens nuvarande sammansättning och resultat av årets utvärdering av styrelsen. Arbetstagarorganisationerna har rätt att utse två ledamöter och två suppleanter. Den manliga representationen

i styrelsen utgör 50 procent av bolagsstämmovalda ledamöter. Samtliga arbetstagarledamöter är kvinnor. Verkställande direktören ingår inte i styrelsen, men närvarar vid samtliga möten tillsammans med CFO och bolagets chefsjurist som är styrelsens sekreterare.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning för sitt eget arbete för att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan styrelsen och styrelsens utskott. Ansvarsfördelning mellan styrelse och verkställande direktör, inklusive rapportinstruktion, regleras i årlig fastställd vd-instruktion. Styrelsemöten följer en fastställd årscykel och normalt träffas styrelsen fem gånger per år, två gånger på våren och tre på hösten. Dessa möten kompletteras med kortare beslutsmöten per telefon. De ordinarie mötena innehåller alltid genomgång av protokoll och utestående frågor samt avrapportering från utskott och verkställande direktör. Styrelsen har inte inrättat en särskild granskningsfunktion (internrevision), men bolaget har under året fortsatt arbetet med en förstärkt intern kontrollfunktion. Styrelsen fastställer bolagets övergripande policyer.

UTSKOTT

Styrelsen har inom sig inrättat ett revisions- och ett ersättningsutskott.

Revisionsutskottet bistår styrelsen med att kvalitetssäkra bolagets och koncernens finansiella rapportering. I revisionsutskottet ingår Kristina Schauman (ordförande), Gert Karnberger och Leif Ljungqvist.

Ersättningsutskottet förbereder frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare. I ersättningsutskottet ingår Christian W Jansson (ordförande), Maria Curman och Sussi Kwart.

AVVIKELSETABELL

Regel i Kodan	Avvikelse	Förklaring
2.1–2.7: Bolaget ska ha en valberedning.	Valberedning har inte inrättats.	Enheten för statlig bolagsförvaltning inom Näringsdepartementet ansvarar för nomineringsprocessen.
4.5: Redovisning av oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare.	Beroende i förhållande till större aktieägare redovisas inte.	Regeln syftar i huvudsak till att skydda minoritetsaktieägare i bolag med spritt ägande. I statligt helägda bolag saknas skäl för att redovisa oberoende i detta avseende.

	Invald år	Möten styrelse	Möten revisionsutskott	Möten ersättningsutskott	Ordinarie arvode, tkr	Arvode utskottsarbete, tkr
Christian W Jansson ¹	2009	11/11		3/3	300	
Gert Karnberger ²	2009	11/11	5/6		150	25
Kristina Schauman ³	2009	11/11	6/6		150	50
Elisabet Wenzlaff ⁴	2009	0/2		2/2	50	
Maria Curman ⁵	2012	10/11		5/5	150	
Leif Ljungqvist ⁶	2012	11/11	6/6			
Sussi Kwart ⁷	2015	9/9		3/3	100	
Carin Sällström-Nilsson ⁸	2009	2/2			3	
Marie Redeborn ⁹	2012	6/11			12	
Lisa Ekstrand ¹⁰	2015	9/9			9	
Gunilla Larsson ¹¹	2009	11/11			12	
Lena Rhodin ¹²	2014	9/11			12	

- 1) Styrelsens ordförande. Ordförande i ersättningsutskottet fr o m april 2015
- 2) Ledamot i revisionsutskottet
- 3) Ordförande i revisionsutskottet
- 4) Ordförande i ersättningsutskottet, t o m mars 2015
- 5) Ledamot i ersättningsutskottet
- 6) Ledamot i revisionsutskottet
- 7) Ledamot i ersättningsutskottet fr o m april 2015
- 8) Arbetstagarrepresentant, utsedd av Sveriges Farmaceuter, t o m mars 2015
- 9) Arbetstagarrepresentant, ordinarie ledamot fr o m april 2015, utsedd av Sveriges Farmaceuter
- 10) Arbetstagarrepresentant (suppleant), utsedd av Sveriges Farmaceuter, fr o m april 2015
- 11) Arbetstagarrepresentant, utsedd av Unionen
- 12) Arbetstagarrepresentant (suppleant), utsedd av Unionen

Revisorn har deltagit i revisionsutskottsmöten vid ett flertal tillfällen under året i samband med genomgång av delårsrapporter, internkontroll och övriga revisionsinsatser. Revisorn har deltagit i styrelsemöte i samband med fastställandet av års- och hållbarhetsredovisning, samt fört samtal med styrelsen utan närvaro av vd och medlemmar i företagsledningen.

Mer information om styrelse och revisor finns på sidorna 92-93.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR OCH BESLUTSORGAN

Verkställande direktören ansvarar för den löpande förvaltningen i enlighet med aktiebolagslagen. Styrelsen fastställer kompletterande instruktioner. Det är verkställande direktörens ansvar att hålla styrelsen kontinuerligt informerad om väsentliga händelser och i övrigt organisera bolaget så att ändamålsenlig styrning och kontroll av verksamheten uppnås. Verkställande direktören fattar beslut självständigt eller med stöd av två beslutsorgan, företagsledningen och investeringsledningen. Sedan den 1 september 2015 har investeringsledningen ersatts av hela företagsledningen för investeringsbeslut som enligt beslutsreglerna är underkastade vd eller styrelsens godkännande.

FÖRETAGSLEDNINGEN

Företagsledningen leds av verkställande direktören och sammanträder två gånger per månad. Uppföljning av verksamheten sker genom kvartalsvisa driftledningsmöten som koordineras av CFO och leds av verkställande direktören. Mer information om företagsledningen finns på sidorna 94-95.

INVESTERINGSLEDNINGEN

Investeringsärenden bereds av investeringsledningen som består av CFO (ordförande), verkställande direktör och bolagets chefsjurist. Investeringsledningen bereder även investeringar som ska beslutas av styrelsen. Investeringsledningen avvecklades per den 1 september 2015 och ersattes av hela företagsledningen.

POSITIV FÖRSÄLJNINGSENTVECKLING OCH UPPSKATTAT AV KUNDERNA

Christian W Jansson,
Styrelse-
ordförande
.....

Vilken fråga har varit den viktigaste för Apotekets styrelse under 2015?

”Året har präglats av en positiv försäljningsutveckling på konsumentmarknaden. Vårt fokus är att skapa förutsättningar för att utveckla Apotekets butiksnät och få fler kunder att besöka våra apotek.”

”Våra kunder har ett stort förtroende för vår personal och våra produkter och tjänster”

Vad anser styrelsen är Apotekets största tillgång?

”Apoteket har ett väldigt starkt varumärke och är uppskattat av kunderna. Det höga anseendet är till stor del kopplat till våra fantastiska medarbetare. Våra kunder har ett stort förtroende för vår personal och våra produkter och tjänster.”

Varför är det viktigt att Apoteket arbetar för en hållbar utveckling?

”Apoteket har arbetat för en hållbar utveckling ändå sedan starten 1971. Det känns väldigt naturligt för oss att investera i hållbart företagande. Vi driver verksamheten vidare med utgångspunkt i vår vision om ett liv i hälsa. Vi väger in såväl miljö och sociala perspektiv som ekonomisk lönsamhet i våra beslut.”

Vad fokuserar styrelsen på det kommande året?

”Vi fortsätter att utveckla och effektivisera Apotekets verksamhet så att vi kan leverera bästa möjliga nytta för kunden. Det är framför allt medarbetarnas höga trovärdighet och vilja att hjälpa människor att må lite bättre, som gör Apoteket konkurrenskraftigt och omtyckt av kunder.”

”Jag vill rikta ett varmt tack till alla medarbetare för året som gått.”

Rapport om internkontroll

Styrelsen är enligt aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning ytterst ansvarig för att bolaget har en god intern kontroll, processer och rutiner som säkerställer att fastlagda principer för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs samt att bolagets finansiella rapportering är upprättad i överensstämmelse med lag, tillämpliga redovisningsstandarder samt övriga krav. Denna rapport har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen 6:6 andra stycket andra punkten och är därmed avgränsad till internkontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen. Beskrivningen av koncernens system för internkontroll och risk omfattar även moderbolagets beskrivning av densamma.

Apoteket använder COSO:s (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ramverk Internal Control Integrated Framework för att stödja utvecklingen av interna styr- och kontrollsystem. Den interna kontrollen beskrivs med hjälp av komponenterna kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, informationsspridning och uppföljning.

För att stärka arbetet med den interna kontrollen

finns en funktion för intern kontroll. Funktionen är organisatoriskt placerad på Ekonomienheten och består av en befattning. Funktionen följer upp de kontrollaktiviteter som finns beslutade i bolaget och rapporterar avvikelser för den interna kontrollen, inklusive tidssatt åtgärdslista med tydligt ansvar, till bolagets revisionsutskott och ledning. Funktionen har också ett nära samarbete med bolagets externa revisorer. Avvikelserna ska åtgärdas av respektive verksamhetschef. Exempel på kontroller är uppföljning av fullständigheten i faktureringen, lager och inköpsrutiner i butik och i Apotekets grossistverksamhet.

KONTROLLMILJÖ

Basen för den interna kontrollen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsprocesser, ansvar och befogenheter som är dokumenterade och kommunicerade i styrande dokument såsom riktlinjer, policyer, instruktioner och manualer. Exempel på detta är arbetsfördelningen mellan å ena sidan styrelsen och å andra sidan verkställande direktören och de andra organ som styrelsen inrättat, instruktioner för attesträtt

samt redovisnings- och rapporteringsinstruktioner.

Dokumentation avseende principer och former för rapportering, intern styrning, kontroll och uppföljning finns samlade i interna policyer, riktlinjer och instruktioner. Dessa görs tillgängliga för berörda medarbetare via Apotekets intranät och informationsmöten.

I grunden ansvarar varje verksamhetschef för den interna kontrollen. Resultatet av de kontrollaktiviteter som genomförs presenteras och går igenom med respektive verksamhetschef på regelbundna möten.

RISKBEDÖMNING

Koncernens metoder för riskhantering syftar till att säkerställa att risker hanteras inom de ramar som fastställts. Apoteket har en central ekonomifunktion som hanterar den löpande redovisningen för bolaget. För att kunna identifiera, analysera och besluta om hanteringen av eventuella fel i den finansiella rapporteringen är det väsentligt att ekonomienheten har en förståelse för processer, rutiner och dess risker. Poster i resultat- och balansräkningen riskbedöms löpande, speciellt inför kvartals- och årsbokslutet. Avgörande

för om en aktivitet har hög risk är volym, komplexitet, värdering samt periodisering.

Apotekets verksamhet är beroende av ett väl fungerande IT-stöd. Detta gäller även den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen eftersom transaktionerna skapas och hanteras i affärssystem. Under året har Apoteket förbättrat såväl processer som IT-stöd inom avtals- och konsumentverksamheterna.

KONTROLLAKTIVITETER

Kontrollaktiviteterna syftar till att upptäcka, korrigera och förebygga fel och ineffektivitet.

Under året har en kartläggning gjorts av de viktigaste processerna i syfte att skapa mer analytiska kontroller. Kontrollerna är definierade och beskriver risken som kontrollen syftar att minimera samt vilket bevis som ska finnas för att visa att kontrollen utförs. Det finns också en tydlighet i vem i organisationen som är ansvarig att kontrollen genomförs och alla kontroller är förankrade i organisationen. I samband med förändringen av kontrollaktiviteterna ställs större krav på verksamheten att följa upp och åtgärda eventuella

avvikelse där finansiella risker har identifierats. De processer som under året har kartlagts är försäljning, lager, inköp, bokslut och IT avseende behörigheter och förändringar i IT-system.

INFORMATION OCH UPPFÖLJNING

Apoteket har etablerade informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. Exempelvis sker detta i form av styrande dokument såsom interna policyer och riktlinjer. Apoteket följer upp efterlevnad av dessa styrande dokument. Styrelse och företagsledning får löpande information avseende den finansiella rapporteringen. De officiella rapporterna granskas och innefattar en öppen dialog med de externa revisorerna. Verkställande direktör och ledning vidareförmedlar informationen till medarbetarna i företaget och externa rapporter publiceras också på intranätet.

Varje månad analyseras det ekonomiska resultatet samt operativa nyckeltal för alla enheter inom företaget. Kvartalsvis har ledningen genomgång med verksamhetschefer där man går igenom resultat, nyckeltal och

måluppfyllelse för verksamheten. På detta sätt får man en god bild över affärsläget och säkerställer att verksamhetsstyrningen fungerar i förhållande till målen.

STYRELSENS UPPFÖLJNING

Utfallet av koncernens process för riskbedömning och riskhantering behandlas årligen av styrelsen som följer upp att den omfattar alla väsentliga områden och ger en balanserad vägledning till olika befattningshavare. Styrelsen erhåller månatliga finansiella rapporter och vid varje styrelsesammanträde behandlas bolagets och koncernens finansiella ställning.

Koncernens internkontrollfunktion har under året följt upp de kontrollaktiviteter som finns beslutade i bolaget och rapporterat avvikelser till Apotekets revisionsutskott och ledning.

Någon internrevisionsfunktion finns idag inte upprättad inom Apoteket. Styrelsen har beslutat i frågan och bedömer att befintliga strukturer för uppföljning och utvärdering ger ett tillfredsställande underlag. För vissa specialgranskningar kan också externa insatser göras. Beslutet omprövas årligen.

Styrelse och revisor

CHRISTIAN W JANSSON

Ordförande
Civilekonom, Ek. Dr h.c.
Ledamot sedan 2009.
Född 1949.

Andra väsentliga uppdrag:
Styrelseordförande i Wynd Inc och Vivoline Medical AB. Styrelseledamot i Europris ASA och KappAhl AB.

MARIA CURMAN

Civilekonom
Ledamot sedan 2012.
Född 1950.

Andra väsentliga uppdrag:
Styrelseledamot i Bonnier AB, Bonnier Books, Cappelen Damm A/S, Teracom AB samt Work for you.

Tidigare befattningar:
CEO Bonnier Books och vd Sveriges Television.

GERT KARNBERGER

Gymnastieingenjör
Ledamot sedan 2009.
Född 1943.

Andra väsentliga uppdrag:
Ledamot i Alectas överstyrelse.

Tidigare befattningar:
Vd, koncernchef och styrelseledamot i Clas Ohlson AB, styrelseledamot i Swedol och vice ordförande i Systembolaget AB.

KRISTINA SCHAUMAN

Civilekonom
Ledamot sedan 2009.
Född 1965.

Andra väsentliga uppdrag:
Styrelseledamot och ordförande i revisionsutskottet i BillerudKorsnäs AB, Coor Service Management AB, Ellos Group Holding AB, Orexo AB och ÅF AB.

Styrelseledamot i Livförsäkringsbolaget Skandia ömsesidigt.

Tidigare befattningar:
CFO Carnegie Investment Bank AB, CFO OMX AB samt finanschef i Investor AB.

SUSSI KVART

Jur. kand.
Ledamot sedan 2015.
Född 1956.

Andra väsentliga uppdrag:
Styrelseledamot och ledamot i revisionsutskottet i H&M Hennes & Mauritz AB och styrelseledamot i DGC One AB. Ordförande i Kvinvest AB.

Tidigare befattningar:
Advokatfirman Lagerlöf, politiskt sakkunnig Riksdagen och Statsrådsberedningen. Bolagsjurist Ericsson.

LEIF LJUNGQVIST

Civilekonom
Ledamot sedan 2012.
Född 1971.

Andra väsentliga uppdrag:
Bolagsförvaltare på enheten för statlig bolagsförvaltning inom Näringsdepartementet. Styrelseledamot i Akademiska Hus AB, Samhall AB samt Statens Bostadsomvandling AB.

Tidigare befattningar:
Styrelseledamot AB Svensk Bilprovning, Vasallen AB samt AB Bostadsgaranti. Aktieanalytiker Kaupthing Bank samt Hagströmer & Qviberg.

LISA EKSTRAND

Arbetsagarrepresentant (suppleant), utsedd av Sveriges Farmaceuter. Pharmacie magister, Leg. receptarie
I Apotekets styrelse sedan 2015. Född 1975.

Andra väsentliga uppdrag:
Vice ordförande Sveriges Farmaceuter.

GUNILLA LARSSON

Arbetsagarrepresentant, utsedd av Unionen.
Leg. receptarie
I Apotekets styrelse sedan 2009.
Född 1951.

Andra väsentliga uppdrag:
Styrelseledamot i Apotekets Pensionsstiftelse. Suppleant i Apotekets Personalstiftelse.

MARIE REDEBORN

Arbetsagarrepresentant, utsedd av Sveriges Farmaceuter.
Leg. receptarie

I Apotekets styrelse sedan 2012.
Född 1964.

Revisor

INGRID HORNBERG ROMÁN

Auktoriserad revisor, KPMG AB, vald 2015.
Född 1959.

Andra väsentliga uppdrag:
BAE Systems Hägglunds AB, BAE Systems Bofors AB, BillerudKorsnäs AB, EQT Partners AB och Linas Matkasse AB.

LENA RHODIN

Arbetsagarrepresentant (suppleant), utsedd av Unionen.
Apotekstekniker

I Apotekets styrelse sedan 2014.
Född 1959.

Företagsledning

ANN CARLSSON

Vd och koncernchef
Fil. kand. Anställd och
medlem i företagsledningen
sedan 2010.
Född 1966.

Andra väsentliga uppdrag:
Styrelseledamot i Axfood AB,
Svensk Handel, SNS –
Studieförbundet Näringsliv och
Samhälle samt Ruter Dam.

Tidigare befattningar:
Uppdrag inom ICA-koncernen,
senast som chef
Affärsområden ICA.

Favorit på Apoteket:
Apoliva handtvål med
kaktusblomma

JAN JOHANSSON

CFO och direktör Ekonomi & IT
Civilekonom. Anställd och
medlem i
företagsledningen 2011.
Född 1962.

Andra väsentliga uppdrag:
Styrelseledamot (suppleant)
i Apotekets Pensionsstiftelse.

Tidigare befattningar:
Finansdirektör Eniro och
CFO Nobia.

Favorit på Apoteket:
Etixx Iron Absorption+

JOACHIM NIELSEN

Direktör Apoteks nät
Civilekonom. Anställd 2015 och
medlem i företagsledningen
sedan januari 2016.
Född 1965.

Tidigare befattningar:
Uppdrag inom ICA-koncernen
(affärs- och butiksutveckling),
etableringschef Apoteket AB
och grundare av (apotekskedjan)
Medstop AB.

Favorit på Apoteket:
Apotekets resekit med refill

LARS SKUTHOLM

Direktör Marknad
Civilekonom. Anställd 2009
och medlem i företagsledningen
sedan 2011.
Född 1968.

Tidigare befattningar:
Uppdrag inom Pharmacia,
Nycomed, Novartis och Nestlé.

Favorit på Apoteket:
Apopri Återfuktande nässpray

ANNA ROGMARK

Chefsjurist och direktör
Hållbarhet & Juridik
Jur. kand. Anställd 2005 och
medlem i företagsledningen
sedan 2010.
Född 1965.

Andra väsentliga uppdrag:
Styrelseledamot (suppleant)
i Apotekets Pensionsstiftelse.

Tidigare befattningar:
Bolagsjurist Biovitrum AB och
Pharmacia AB.

Favorit på Apoteket:
Apoliva BB Cream

KENNETH HAGSTEN

Direktör HR
MBA. Anställd och medlem i företagsledningen sedan 2013.
Född 1970.

Tidigare befattningar:
Uppdrag inom ICA, senast som Director HR Development.

Favorit på Apoteket:
MyggA

OLLE CARLS

Direktör Logistik
MBA. Anställd och medlem i företagsledningen sedan 2012.
Född 1960.

Tidigare befattningar:
Logistikdirektör Dahl Sverige AB, Vd UPS Logistics Group Nordic AB, Marknads- och IT-chef Schenker CLC AB, Logistikchef Computer 2000 AB.

Favorit på Apoteket:
Försvarets hudsalva

VICTORIA GLANS

Försäljningschef Nord
Ekonomie Magister.
Anställd 2013 och adjungerad medlem i företagsledningen sedan januari 2016.
Född 1974.

Tidigare befattningar:
Försäljningschef samt ekonomichef och Business controller JC AB, Ekonomichef Svensk Handel.

Andra väsentliga uppdrag:
Styrelseledamot i Aktieinvest Fondkommission AB.

Favorit på Apoteket:
Apoliva Hand & Care handkräm

CALVIN ANDERSON

Försäljningschef Syd
Anställd 2013 och adjungerad medlem i företagsledningen sedan januari 2016.
Född 1974.

Tidigare befattningar:
Retail Director Peak Performance AB, Head of retail Gant Sweden AB.

Favorit på Apoteket:
DentiPro Flourskölj Starka tänder

